

Főoldal > Képzés, Igazságügyi Hálózatok És Ügynökségek > Portugal

A bírák és ügyészek alapképzése az Európai Unióban

Tartalomszolgáltató:

Portugália

Portugália

Általános ismertető

A bírói kar (általános hatáskörű bíróságok, közigazgatási és adóügyi bíróságok) és ügyészek szakmai alapképzését egy nemzeti intézmény, a CEJ (Igazságügyi Tanulmányok Központja) biztosítja. A feladatot ez az egyetlen intézmény látja el. Egyéb hatáskörök mellett a CEJ felel az ügyvédek, jogtanácsosok és más igazságszolgáltatási szakmák képviselői számára szervezett jogi és igazságügyi képzés előmozdításáért is.

A szakmai alapképzés tekintetében a fogalmazók két kategóriába sorolhatók: az általános hatáskörű bíróságok és törvényszékek bírósági vagy ügyészségi fogalmazói, valamint a közigazgatási és adóügyi bíróságok bírósági fogalmazói. A két kategóriába történő felvételi eljárás tartalmi és eljárási szempontból is különbözik, de a versenyvizsgák általában párhuzamosan zajlanak.

A fogalmazók elnevezése: *auditores de justiça*.

A szakmai alapképzés kötelező.

E képzés kötelező jellegét egyaránt a statútumban foglalt szabályok írják elő a bírák számára (lásd az [Estatuto dos Magistrados Judiciais 40. cikkének d\) pontját](#)) (EMJ – bírói kar statútuma) és az ügyészek számára (lásd az [Estatuto do Ministério Público 146. cikkének d\) pontját](#)) (EMP – ügyészségi statútum). Mindkét jogi szövegben szerepel, hogy a bírósági vagy ügyészségi pályára lépés feltétele a képzéseken vagy szakmai gyakorlatokon való sikeres részvétel.

A CEJ 1979-es létrehozása óta már 4891 bírót és ügyészt képzett ki. Jelenleg 135 fogalmazó (40 bíró és 65 ügyész az általános hatáskörű bíróságok, valamint 30 bíró a közigazgatási és adóügyi bíróságok számára) a közel három évig tartó képzés alapozó szakaszát (első év) végzi. Hasonlóan számban végzik már a második szakaszt.

Jelenleg két versenyvizsga zajlik mintegy 130 fogalmazó CEJ-re (*auditores de justiça*) történő felvételére. A versenyvizsgákat az általános hatáskörű bíróságok, valamint a közigazgatási és adóügyi bíróságok bírái és ügyészei számára írják ki.

Hozzáférés a szakmai alapképzéshez

A bírói kar és ügyészek képzésébe nyilvános pályázat útján lehet felvételt nyerni, amelyet a *Diário da República* (DR) című lapban tesznek közzé, és annak különböző kiválasztási módszerek képezik a részét.

A nyilvános pályázatot a CEJ igazgatója hirdeti meg. Célja a megüresedett álláshelyek betöltése az általános hatáskörű bíróságokon (bírák és ügyészek), illetve a közigazgatási és adóügyi bíróságokon (TAF) a megüresedett bírói álláshelyek betöltése.

Az érdeklődők két módon jelentkezhetnek:

Egyetemi képesítés – a pályázónak öt éves vagy rövidebb jogi tanulmányokat igazoló diplomával kell rendelkeznie, feltéve, hogy azt kiegészíti egy portugál egyetemen, jogi területen szerzett mester- vagy doktori fokozat, vagy ezzel egyenértékű, Portugáliában elismert tudományos fokozat (a 2/2008. sz., január 14-i törvény 5. cikkének b) pontja), összefüggésben az *Estatuto dos Magistrados Judiciais* (EMJ – bírósági státútum) 40. cikkének c) pontjával és az *Estatuto do Ministério Público* (EMP – ügyészségi státútum) 146. cikkének c) pontjával).

Szakmai tapasztalat – a pályázónak meg kell felelnie a tudományos pályára vonatkozó követelménynek, továbbá rendelkeznie kell a bírói tisztség betöltése szempontjából releváns, legalább öt éves tényleges szakmai tapasztalattal a forenzikus tudományok területén vagy más kapcsolódó területen.

A versenyvizsgán való részvételhez a pályázónak továbbá a következő feltételeknek kell megfelelnie:

- portugál állampolgárnak vagy portugál nyelvű államok állampolgárának kell lennie, állandó lakóhelyének Portugáliában kell lennie, és jogszabályban vagy viszonyosság alapján elismert joggal kell rendelkeznie a bírói tisztség ellátására,
- meg kell felelnie a közfeladatok ellátására vonatkozó egyéb általános követelményeknek.

Az általános hatáskörű bíróságokon megüresedett álláshelyek betöltésére kiírt versenyvizsgák során mindegyik bírósági pálya (bírói és ügyészségi) esetében a két felvételi útvonal esetében külön-külön 25%-os felvételi kvótát fenntartanak.

A közigazgatási és adóügyi bíróságokon a bírói álláshelyek betöltésére irányuló versenyvizsgán a két felvételi útvonal esetében fenntartanak külön-külön 25%-os felvételi kvótát.

A jelöltek kiválasztása a következő kieséses módszerekkel történik:

- írásbeli szakasz,
- szóbeli szakasz,
- kiválasztási pszichológiai vizsgálat.

A szakmai alapképzés formája és tartalma

A békebírák (bírák és ügyészek) szakmai alapképzése valamennyi bíróság esetében két egymást követő ciklusban szervezett elméleti és gyakorlati képzésből, valamint egy szakmai gyakorlatból (*estágio*) áll.

Az elméleti-gyakorlati képzés 1. ciklusa a CEJ székhelyén zajlik, rövid távú bírósági ideiglenes szakmai gyakorlatok mellett. Ez a ciklus a felvételi vizsgát követő szeptember 15-én kezdődik és a következő év július 15-én végződik.

Az elméleti-gyakorlati képzés 2. ciklusa a választott szakma (bírák vagy ügyészek) keretében a bíróságokon zajlik, az ügyészek esetében az ügyészségi szervezeti egységekben is. Az első ciklus végét követő szeptember 1-jén kezdődik és a következő év július 15-én ér véget.

A szakmai gyakorlat (*estágio*) szintén a bíróságokon zajlik, a választott bírósági ág keretein belül. A gyakorlat a 2. ciklus végét követő szeptember 1-jén kezdődik és a következő év július 15-ig tart.

Ezeket a határidőket jogszabály módosíthatja, időnként a sürgős igényekre való reagálás érdekében.

Az elméleti-gyakorlati képzés alapvető célja, hogy biztosítsa az általános hatáskörű bírósági, közigazgatási és adóügyi bírósági bírói, valamint ügyészi tisztség ellátásához szükséges tulajdonságok fejlesztését és technikai készségek fogalmazók általi elsajátítását.

A CEJ képzési tevékenységeit az 1. ciklusban a CEJ-nél a polgári, büntetőjogi, munkaügyi, családjogi, közigazgatási és adóügyi ügyszak előadói és külső oktatók látják el.

A szakmai alapképzési tevékenységeket az igazgató által előzetesen elkészített és a CEJ Pedagógiai Tanácsa által jóváhagyott tanulmányi terv alapján dolgozzák ki. Ebben a Tanácsban az elnöki tisztelet a CEJ igazgatója tölti be, tagjai pedig a Legfelsőbb Bírói Tanácsok, az Ügyészség, a CEJ oktatói, az Ügyvédi Kamara és a Parlament képviselői. Egyik fő hatásköre az elméleti és gyakorlati képzések tanulmányi tervének jóváhagyása.

Az elméleti és gyakorlati szakasz során a képzést egy online e-tanulási platform (Moodle) támogatja, és az összes képzési dokumentációt és esszét ezen a platformon keresztül kezelik.

A tanulmányi terv a következőkre terjed ki:

- *általános képzés* (alapvető jogok és alkotmányjog; etika és deontológia; igazságügyi szervezet; módszertan és jogi nyelvezet; információs és kommunikációs technológiák; az Emberi Jogok Európai Bíróságának (EJEB) és az Európai Unió Bíróságának (EUB) alapvető jogokkal kapcsolatos ítélkezési gyakorlata; az esetkezelés szervezése és módszerei; idegen nyelvek (jogi megközelítés, az angol nyelv a választott nyelv),
- *szakirányú képzés* (európai és nemzetközi jog; versenyjog; számvitel és menedzsment; törvényszéki pszichológia és törvényszéki szociológia; környezetvédelmi és városfejlesztési jog; választásokra vonatkozó jogszabályok; közbeszerzés; az állam szerződésen kívüli felelőssége és a közigazgatási és adóügyi bíróságok fogalmazói számára közigazgatási anyagi és eljárásjog; igazságügyi orvostan; nyomozás és nyomozásirányítás), valamint
- *szakmai képzés* az általános hatáskörű bíróságok számára (polgári és kereskedelmi jog, valamint polgári eljárásjog; büntetőjog és büntetőeljárás jog; család- és gyermekjog; és munkajog), valamint a közigazgatási és adóügyi bíróságok számára (közigazgatási jog és közigazgatási eljárás; adójog és adóeljárás; polgári jog és polgári eljárásjog).

A képzési órák és tevékenységek munkacsoportokban zajlanak (egyenként kb. 15 tanuló) az alábbi módszertan szerint:

- esetmegbeszélés,
- az ítélkezési gyakorlat megvitatása,
- a fogalmazók előadásai,
- szimulációs perek,
- tanulmányutak (pl. legfelsőbb bíróságok, főügyészség, büntetés-végrehajtási intézetek, rendőrkapitányságok, nevelőszülői gondozó intézmények stb.),
- kutatás,
- konferenciák és műhelytalálkozók, valamint
- legfeljebb négyhetes „félidős” szakmai gyakorlat (bíróságokon).

A 2. ciklusban és a bírósági fogalmazói szakaszban a képzési tevékenységeket a bírói kar, az ügyészség és a közigazgatási és adóügyi bíróságok regionális koordinátorai, valamint a bírói kart, az ügyészséget és a közigazgatási és adóügyi bírakat képző bírák végzik.

A szakmai alapképzési és minősítési folyamat befejezése

A fogalmazók a felvételi vizsgán elért pontszám alapján jutnak be a CEJ-be.

A végzetek e rangsora az 1. és a 2. szakasz végén az értékelő érdemjegyek odaítélésénél csak a holtversenyt eldöntő tényezőként szolgál (a [2/2008. sz. január 14-i törvény](#) (egységes szerkezetbe foglalt változat) 47. cikke (1) bekezdésének 1. része és 57. cikkének (2) bekezdése).

A fogalmazók értékelését a CEJ végzi. Ez a globális értékelési modell szerint történik, és a következőket veszi figyelembe:

- a képzési időszak 1. és 2. szakaszában nyújtott teljesítmény,
- az összes elvégzett munka,
- a fogalmazók teljesítménye,
- a képzési tevékenységek alakulása.

A 2. ciklus végső érdemjegye súlyozott, amelyben az 1. ciklus érdemjegye 40%-os, a 2. ciklusé 60%-os súllyal esik latba.

A 20-ból legalább 10 pontot elért fogalmazókat az illetékes felsőbb tanács bírósági fogalmazó (*juiz estagiário*) vagy ügyészségi fogalmazó (*procurador da República estagiário*) státuszba nevezi ki. A fogalmazók bírói vagy ügyészi szakmai státuszt kapnak, a megfelelő jogokkal és kötelezettségekkel, de e folyamat során egy mentor segíti őket.

■ Last update: 02/06/2026

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.